

השׁתָּא הוּא עֲדָנָא דְּלִית בְּהוּ מֵאַנְזִין עַלְיִיחּוֹ, וְאַנְזִין בְּהַדִּיבּוֹ עכשו הוא זמן לנוקם בהם כי אין מי שיגע עליהם ואנחנו נהיה איתכם, **דְּכַתִּיב** כמו כתוב (שופטים ו) **מִדִּין וְעַמְלִיק וּבְנֵי קָדָם** נאספו יחדו ללחום עם ישראל **וְגֹזֶר**, (שופטים ו) **מִפְנֵי מִדִּין עָשָׂו לְהָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמְּנֻחָות** להסתתר מהם **וְגֹזֶר**. **לֹא הָהָה בְּעַלְמָא מֵאַנְזִין דִּיעָבֵיד בִּישָׁא בְּכָלָא, בְּמִדִּין** לא היה עוד בעולם מי שעשה רעה לישראל כמו המדיינים. **וְאֵי תִּמְאָעַמְלִיק** ואם תאמר עמלק הרע יותר שהרי רק על עמלק נאמר מהה תמורה את זכר עמלק מתחת השמים. **בְּגִין קְנָאת בְּרִית דְּקָרִיבוֹ לְגַבֵּי בְּרִית.** **וְעַל דָּא קְנִי קְדֵשָׁא בְּרִיךְ הַיָּא קְנָאת עַלְמִין, דְּלֹא יִתְגַּשֵּׂי** אין זה כך כי באמות מדין הרעו יותר אלא שבעמלק קינה הקב"ה קינה מיוחדת שלא תשכח לפני שם קרבו לפגום את הברית שחתכו מילות וורקו כלפי מעלה לגבי יסוד העליון הנקרא ברית. **אמְרוּ וְקָאֵי חַבִּי הוּא, וְלִית הַכָּא סְפִּקָּא בְּעַלְמָא** [צב] אמרו החברים לינוקא ודאי כרך הוא כבריך ואין בוזה ספק בעולם.

* * * אור הרשב"י *

למעשינו והלא כל חפץ איש הישראלי אינו אלא למצוא חן בעיני אלהיו ולכלת בדרכיהם ישראלים לפניינו, וכייד יראה בו ערות דבר ושב הקב"ה ח"ז מאחריו. ובתב מרנא החפץ חיים בספריו גדר עולם (פ"ח) וח"ל. והנה עניין הצניעות רפה מادر בהיום בענותינו הרבנים שבאיוז מקומות הולביין

(צב) ונמצאת למד מכאן כי חטא בנות מדין שהוא חטא הזנות הוא הרעה הנגדולה ביותר שאפשר להביא על עם ישראל והרי עמלק בקש להשמדם ובכל אופן הרעה הנגדולה שהיתה לישראל היתה על ידי מדין דוקא. וכבר אמרו ח"ל שאמր בלעם לבלק "אל היליהם של אלו שונא זימה" ומה רעה גדולה היא לנו אם ח"ז הקב"ה יראה ויישנא

* * * הלימוד היומי *

אור הרשב"י

יראו טוב בעזה"). וכמה מחייב כל איש להשתת עצות בנפשו ולפקח בעניין זה על בניו ובנותיו שלא ילכו בדרך הרע הזה, ולוורך לפניהם תמיד את גורל העון שיש בזה, ונודל הוכות שיהיה להם בשתיו והירין מזה, וגם לבקש רחמים מהשי עלייהם שלא יבואו לידי עבירה ודבר מכוער, ובודאי יעורו ה' ויקבל הפלתו, וכדיירתא בתנא דברי אליהו מעשה בבחן אחד שהיה ירא שםיס בסתר, והוא לו עשרה בניים ואשה אחת, וששה זכרים וארבע נקבות, ובכל יום היה מתפלל ומשחתה נמליך עפר בלשונו כדי שלא יבוא אחד מהן לידי עבירה ולידי דבר מכוער, אמרו, לא יצאת אותה שנה שלמה עד שבא עזרא והעללה הקדוש ברוך הוא את ישראל מבבל, והעללה אותו בבחן ולא נכנס אותו בבחן לעולמו עד חמישים שנה, ולאחר מכן נכנס לעולמו. ועליו הוא אומר בטח בה' ועשה טוב וכתיב בטחו בה' עди עד שני עולםות שלו שנאמר כי ביה ה' צור עולםים ע"ש. והכוונהשמי שמשחתה לה' ומשליך כל בטחונו עליו וمبקש רחמים שייהו בניו הולכים בדרך התורה והיראה, הקדוש ברוך הוא עוזרו שייהיה לו מהם גם כבוד ונဂולה בעולם הזה, מלבד שכרו הנגדל הצפון לו לעולם הבא עכ"ל הח"ח זיעע".

לטיל בחורים ובתולות יהדוומי יכול לשער גודל האיסורים והקלוקלים היוציאים מזה וכי ראה זאת מי שמע באלה בדורות שלפנינו הנහנת פריצות כוה כי אפילו אם לא יבוא לידי איסור ממש הרהור עבירה קשין מעברה ועובד על מה שאמרו חז"ל על מה דכתיב ונשמרתם מכל דבר רע מכאן אמר ר' פנחס בן יאיר אזהרה שלא יתרהר אדם ביום ויבוא לידי טמאה בלילה ועון וזה הוא חמור מאד ומאר פידוע במאמרי חז"ל.

ומלבך כל זה מצוי שהולך חוץ לעיר ובאים לידי יהוד עיי הטיוול, ואיסור יהוד עם העירות בלבד הוא נס בן איסור גדול מאד, ובזמןינו הפניות הם עריות כי הם בחזקת נדות. וודע עוד אפילו אם היא עתידה להיות אשתו בנון שהיא אחר כתיבת התנאים אף אם יקל לעצמו לטיל עמה על כל פנים יהר מלחתה יחד עמה שלא בפני אדם כי היא שוה לבב הנשים בעניין זה ואין שום היתר בזה מהמת התנאים אפילו אם היה טהורה וכל שכן שהוא בודאי נדה כל זמן שלא טבלה כדין על בן איסור יהוד במקומו עומדת וכל שכן בחיבורו ונישוק מן התורה שעל זה בא הכתוב לא תקרבו לנגלות ערוה כמו שכתב הרמב"ם פ"א מהלבות איסורי ביאה המחבק או מנשך אחת מכל העריות עובר בליו דלא תקרבו לנגלות ערוה והמקילין בזה עתידין ליתן את הדין ע"ז בעולם הבא וגם לא

הלימוד

הקב"ה ציווה למשה לא לצורך את מואב ולא להתגרות בם מלחמה

פתח ואמר, (דברים ב) **ויאמר יהוה אליו אל תצער את מואב** ואל תתגר בם מלחמה וגו'. **ויאמר יהוה אליו, וכי עד השטא לא ידענא רעם משה הוה ממילך קדרשא ברייך הווא, ולא עם אחרא, דבתיב וכי עד עבשו לא ידענו שהקב"ה היה מדבר עם משה ולא עם אחר שכתוב ויאמר יהוה אליו. אליו למה ואכ' למה ציריך לבתוב ויאמר ה' אליו הרי ודאי הוא שאליו היה מדבר. אלא למשה פקיד קדרשא ברייך הווא, שלא לא בא בא לאב האשא למוואב. אבל לאחרא לא, לדוד לא פקיד דא אלא בא להורות כי מה שאמור השית' אל תצער את מואב ואל תתגר בם מלחמה זה רק אליו אמר את זה אבל לאחר לא כי לדוד המלך לא אמר כך ואדרבה דוד המלך כבר נלחם עימם מאחר שכבר יצאו מהם שתי טיפות מרגליות רות המואבית ונעמה העmonoית, ובגין לכך אליו אל תצער את מואב, אפילהו לתחום זעירא דלהון ובשביל כך אמר ה' אליו אל תצער את מואב הינו שאפילהו לתחום קטן שלהם אל תכנס דהא מניזיהו יפוזק מאן דיתן נוקמין לישראל, ויינקום נוקמייהו הוואיל ומהם עצם יצא מי שנוקם נקמתם מישראל, לא יהו דוד דאתא מרותה **המוabiיה** והוא דוד המלך שיצא מרות המואבית.**

משה ובית דינו נצטו לא להתגרות במוֹאָב

וְאֶל תִּתְגַּר בְּמַלְחֵמָה, כִּלְךָ אַתְּפָקַד לִמְשָׁה, הָא
לְאַחֲרָא שְׂרֵי כל זה נצטו משה אבל לאחרים מותר להתגרות ולהלחם
בָּם. וְאֵי תִּמְאָה, לִיהוֹשָׁעׁ וְלְאַיִן זְקָנִים דָּהּוּ דָּאָרִיכּוּ
יוֹמִין בְּתִירִיה שְׂרֵי ואם תאמר אם בן ליהושע ולזקנים שהאריכו ימים אחרי
משה יהיה מותר. **לְאוּ הַכִּי.** בְּגִינֵּן דְּפָלְהֹו מִבֵּין דִּינָא דְּמִשָּׁה
הָוּ, וְמַה דְּאַתְּסַר לִמְשָׁה, אַתְּסַר לְהּוּ אֵין זה כֵּן כי הם כולם
 מבית דין של משה היו ומה שנאסר למשה נאסר גם לבית דין **וְעַזְדָּלָא**
נִפְקוּ עַדְיַין אַיִן מַרְגָּלָן טַבָּאָן, דָּהּא בְּיוֹמִיהָוּן
דְּשׂוֹפְטִים נִפְקָא רֹת ועוד שהרי עדין לא יצאו מהם שתי המרגליות כי
הרי בימי השופטים יצאה רות. **וּבְרִתִּיה דְּעַגְלוֹן מַלְבָּא דְּמוֹאָב**
הָוּת ורות הייתה ביתו של עגלון מלך מוֹאָב. **מִית עַגְלוֹן,** דקטייל ליה
אִיהָוּד. **וּמְנוּ מֶלֶךְ אַחֲרָא,** וְדָא **בְּרִתִּיה אַשְׁתָּאָרָת,**
וְהָוּת בְּבִי אַוְמָנָא, **וּבְשָׁדֵי מוֹאָב.** ואחר שהוד הרוב את עגלון
אביה מינו מלך אחר והיא ביתו הנשארת לו והיתה בבית אומנתה בשדי מוֹאָב **בַּיּוֹן**
דְּאַתָּא תִּפְנַן אַלְיָמָלֶךְ, **נִסְבָּה לְבִרִיָּה** כיון שבא אלמלך לגור
בשדי מוֹאָב השיאה לבנו לאשה.